

*Granskning av
årsredovisning
2013*

Hallsbergs kommun

Stina Björnram
Kim Gustafsson
Anna Gröndahl

mars 2014

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Revisionsfråga och metod	3
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2.	Investeringsredovisning.....	6
3.1.1.3.	Driftredovisning	7
3.1.2.	Balanskrav	7
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	8
3.1.3.1.	Finansiella mål	9
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	9
3.1.4.	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag.....	10
3.2.	Rättvisande räkenskaper	11
3.2.1.	Resultaträkning	11
3.2.2.	Balansräkning.....	12
3.2.3.	Kassaflödesanalys.....	13
3.2.4.	Sammanställd redovisning	13
3.2.5.	Tilläggsupplysningar	13

1. **Sammanfattning**

Revisorerna i Hallsbergs kommun har gett PwC i uppdrag att genomföra granskning av årsredovisning 2013. Granskningen sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv och har bland annat till syfte att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med kommunallagen, lag om kommunal redovisning och övrig normgivning.

Vi bedömer att kommunens ekonomi är svag. Främst är det den höga låneskulden och ökade pensionskostnader som påverkar den framtida ekonomin, där bl.a. risken för räntehöjningar kan få påverkan på det ekonomiska utrymmet för den övriga verksamheten.

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2013 (KL 8:5 a-b). Årets resultat uppgår till 11,6 mnkr. Det goda resultatet beror främst på engångsposter. Borttaget de tre större engångsposterna skulle resultatet för 2013 ha varit -4,5 mnkr. (Återbetalning från AFA-försäkringen 13,4 mnkr, realisationsvinst vid försäljning av aktier 6,7 mnkr samt återföringen av kostnaderna för sänkningen av diskonteringsräntan för pensioner 4,0 mnkr.)

Från 2012 finns -14,5 mnkr att återställa. Efter bokslut 2013 återstår - 6,1 mnkr att återställa. I förvaltningsberättelsen framgår att i budget 2014 och flerårsplan 2015-2026 beslutades att resultatnivåerna för 2014 och 2015 ska utgöra återvinning av 2013 års underskott. Budgeterat resultat för år 2014 uppgår till 7,4 mnkr samt för år 2015 uppgår till 12,9 mnkr. **En konkret åtgärdsplan har det inte beslutats om.** (Stämmer det?)

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed med några undantag.

Kommunen avviker i väsentlig mening från god redovisningssed vad beträffar tilläggsupplysningar enligt följande:

RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning - Förvaltningsberättelsen bör kompletteras med information om kommunala entreprenader samt information väsentliga personalförhållanden och särskilda upplysningar om ekonomi.

Upplysningar om olikheter i redovisningsprinciper och skäl till justering inte gjorts saknas. Den kommunala koncernens resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar har inte ställts upp jämte kommunens.

RKR:s rekommendation 10.2 om avsättningar och ansvarsförbindelser – noten är ej specificerad enligt rekommendation.

RKR:s rekommendation 11.3 om materiella anläggningstillgångar - Uppgift om nyttjandeperiod bör kompletteras i redovisningsprinciperna samt princip för beräkning av kostnader för återställande av plats där materiell tillgång varit installerad eller uppförd. Avskrivningstider för fastigheter som övertagits från Hallbo följer inte rekommendationen och dess idéskrift om avskrivningar.

Fullmäktige har beslutat om tre verksamhetsmål och två finansiella mål för att uppnå god ekonomisk hushållning. Under avsnittet om god ekonomisk hushållning i årsredovisningen redovisas måloppfyllelsen för dessa mål.

Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen som svaga. Kommunstyrelsens bedömning är att ett av de tre verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är uppfyllt och två bedöms vara delvis uppfyllda. Vi kan inte verifiera denna grad av måloppfyllelse då det inte finns tydliga kriterier när det anses vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt.

Vi bedömer den finansiella måloppfyllelsen som svaga. Vi bedömer att kommunstyrelsens utvärdering av de finansiella målen har skett i tillräcklig omfattning. Ett av målen har uppfyllts och ett mål har delvis uppfyllts. Målet om att kommunen under perioden 2013-2015 ska bedriva verksamhet så att resultatet på sikt minst ska vara två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag anser vi är svårt att följa upp då det löper på flera år. För år 2013 är dock målet inte uppfyllt.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige. Granskningen baseras på nämndernas rapportering till fullmäktige såsom den presenteras i årsredovisningen

Rapportens innehåll har sakgranskats av berörda personer på ekonomiavdelningen.

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur ekonomin utvecklats de närmaste åren. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtaganden och pensionsmedelsförvaltningen i tillräcklig omfattning. Kommunens egna kapital är 143,5 mnkr vilket är en förbättring från föregående år men täcker inte de totala pensionsförpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse 429,1 mnkr.

Under avsnittet "Resultat och kapacitet" beskrivs och visas finansiella nyckeltal i tillräcklig omfattning. I avsnittet "Risk och kontroll" har kommunens risker med större ingångna ansvarsförbindelser bedömts.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas på ett tydligt sätt väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret dels under avsnittet "Väsentliga händelser" samt under respektive nämnds avsnitt i förvaltningsberättelsen.

Förväntad utveckling

I förvaltningsberättelsens avsnitt "Framtid" beskrivs ekonomin på sikt. Här framgår bland annat att de budgeterade resultaten för åren 2014-2016 uppgår till 7,4 mnkr, 12,9 mnkr resp 14,1 mnkr vilket innebär att det finansiella målet om att uppnå ett resultat på två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag inte kommer att uppnås. Efter 2013 har kommunen 6,1 mnkr att återställa av tidigare års negativa resultat. Kopplingen bör göras tydligare till hur detta kommer att påverka kommunens ekonomi och prioriteringar inom olika områden. Utvecklingen inom kommunens olika verksamheter beskrivs under respektive nämnds avsnitt i förvaltningsberättelsen. För att följa lagens intentioner bör framtidsperspektivet lyftas fram och utvecklas även i förvaltningsberättelsen.

Väsentliga personalförhållanden

Den personalekonomiska redovisningen innehåller ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och information. Vi bedömer att information lämnas i tillräcklig omfattning. Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron redovisas i enlighet med KRL, d.v.s. frånvaron specificeras på total- och långtidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Vi noterar att den totala sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år efter att ha minskat under flera år.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen omfattar ett avsnitt, ”Sammanställd redovisning” där beskrivs de organisationer som ingår i den sammanställda redovisningen. Här redovisas även väsentliga händelser, ekonomi och framtid. Beskrivningen av den samlade verksamheten behöver utvecklas ytterligare i enlighet med RKR:s rekommendation 8.2 bland annat med avseende väsentliga personalförhållanden och särskilda upplysningar om ekonomi.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser i enlighet med RKR 7.1.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om mål och måloppfyllelse ingår också där en samlad bedömning har gjorts av fullmäktiges övergripande mål. Hur nämnderna har uppfyllt sina mål framgår av nämndernas verksamhetsberättelser.

Verksamhetsmått och kvalitetsmått redovisas under respektive nämnds avsnitt i förvaltningsberättelsen.

Information om de kommunala bolagen redovisas i förvaltningsberättelsen. Informationen omfattar både verksamhet och ekonomi. Bolagen bör på samma sätt som kommunens nämnder på ett tydligt sätt redovisa hur ändamålet med bolaget har uppfyllts samt lämna en redovisning av övriga uppdrag och ägardirektiv som kommunen beslutat om.

Under avsnittet intern kontroll redovisas en avstämning av nämndernas internkontrollplaner.

I förvaltningsberättelsen finns ett avsnitt där kommunstyrelsen beskriver arbetet med ledning, styrning och uppföljning. Det pågår ett arbete i kommunen för att dokumentera, utveckla och strukturera upp kommunens styrsystem.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar. Redovisning och kommentarer lämnas till större enskilda projekt. Hur de enskilda projekten har utfallit i förhållande till budget har inte redovisats. I investeringsredovisningen visas även jämförelser mellan nettoutgifter för år 2012 och 2013.

Vi noterar att investeringsverksamheten under senare år varit omfattande. Investeringar har under 2013 utförts för ca 68 mnkr (48 mnkr under 2012). Den största investeringen avsåg byggnation av bostäder i kvarteret Kronan 41 mnkr.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget. Kommentarer lämnas i tillräcklig omfattning under respektive nämnds avsnitt i förvaltningsberättelsen.

Nämndernas budgetavvikelse samt förändringen från avvikelsen i prognosen per sista juli redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall 2013	Budget	Budget-avvikelse	Prognos budget-avvikelse jan-juli	Skillnad prognos och bokslut
Kommunfullmäktige	0,4	0,5	0,1	0,0	0,1
Kommunstyrelse	169,6	170,7	1,1	-1,3	2,4
Teknik- och plannämnd	39,0	38,8	-0,2	-1,0	0,8
Miljö-bygg- och myndighetsnämnd	3,0	3,5	0,5	0,3	0,2
Kultur- och utbildningsnämnd	261,2	254,9	-6,3	-2,0	-4,3
Socialnämnd	237,6	237,6	0,0	-2,8	2,8
Taxe- och avgiftsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revision	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndare	1,1	1,3	0,2	0,0	0,2
Summa nämnderna	712,5	707,9	-4,6	-6,8	2,2

Den stora negativa budgetavvikelsen finns inom kultur- och utbildningsnämnden (-6,3 mnkr). Underskottet kopplas främst till att de interkommunala ersättningarna har ökat kraftigt. Antalet elever som valde att gå i en skola i en annan kommun eller i en fristående skola ökade med 36 procent jämfört med år 2012. Den prognos kultur- och utbildningsnämnden lämnade i delårsrapporten visade på 4,3 mnkr bättre resultat än i bokslutet. Teknik- och plannämnden överskred sin budget med 0,2 mnkr, resterande nämnder redovisar ett resultat i nivå med budget eller ett positivt resultat jämfört med budget. Totalt sett redovisar nämnderna ett negativt resultat (-4,6 mnkr) i förhållande till budget. Positivt är att socialnämnden redovisar ett litet överskott jämfört med budget på xxx kr.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunens bedömning av om balanskravet uppfyllts. Årets resultat på 11,6 mnkr uppvisar efter justering av realisationsvinster på 7,3 mnkr samt ett tillägg för den sk RIPS-räntan på 4,1 mnkr ett justerat resultat på 8,4 mnkr, vilket uppfyller balanskravet för 2013.

Från 2012 finns -14,5 mnkr att återställa. Efter bokslut 2013 återstår 6,1 mnkr att återställa. I förvaltningsberättelsen framgår att i budget 2014 och flerårsplan 2015-

2026 beslutades att resultatnivåerna för 2014 och 2015 ska utgöra återvinning av 2013 års underskott. Budgeterat resultat för år 2014 uppgår till 7,4 mnkr samt för år 2015 uppgår till 12,9 mnkr. **En konkret åtgärdsplan har det inte beslutats om.** (Stämmer det?)

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Kommunfullmäktige har beslutat om färdriktningen för den kommunala verksamheten. Denna anges dels i tre ledord, slogan, vision och dels genom nio inriktningsmål. Utifrån dessa ska styrelsen och nämnderna ta fram effektmål. Därefter ska förvaltningarna mot bakgrund av effektmålen fastställa egna verksamhetsmål.

Fullmäktige har beslutat om tre verksamhetsmål och två finansiella mål för att uppnå god ekonomisk hushållning. Under avsnittet om god ekonomisk hushållning i årsredovisningen redovisas måluppfyllelsen för dessa mål.

Ett av de tre verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning bedöms av kommunstyrelsen vara uppfyllt, två bedöms vara delvis uppfyllda. Vi bedömer utifrån årsredovisningens återrapportering verksamhetsmålen uppfyllelse som svag. Vi kan inte verifiera kommunstyrelsens bedömda grad av måluppfyllelse då det inte finns tydliga kriterier när det anses vara uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt.

Vi bedömer att kommunstyrelsens utvärdering av de finansiella målen har skett i tillräcklig omfattning. Ett av målen har uppfyllts och ett mål har delvis uppfyllts. Målet om att kommunen under perioden 2013-2015 ska bedriva verksamhet så att resultatet på sikt minst ska vara två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag anser vi är svårt att följa upp då det löper på flera år. För år 2013 är dock målet inte uppfyllt. Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som svag.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2013.

Finansiella mål, fastställda av fullmäktige i budget 2013	Utfall 2013	Måluppfyllelse, KS bedömning
1. Kommunens skattefinansierade investeringsvolym ska vara på en nivå som innebär att låneskulden inte ökar. Investeringar överenskomna med externa parter kan finansieras helt med lån. Med externa parter jämföras i detta avseende taxekollektivet inom VA och renhållning.	Under 2013 ökade låneskulden med 17,2 mnkr. Nyupplåning har skett med 18,1 mnkr avseende byggnation av bostadslägenheter i kvarteret Kronan. Lån till bostadsbyggande kan jämföras med extern part.	Målet är uppfyllt.
2. Kommunen ska under perioden (2013-2015) bedriva verksamhet så att resultatet på sikt ska vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	Resultatet för 2013 blev 11,6 mnkr. Det motsvarar 1,61 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. För att nå målet 2 procent hade det krävt ett resultat som var 3 mnkr bättre.	Målet att under en treårsperiod uppnå resultat på 2 procent är delvis uppfyllt.

Kommunstyrelsen gör bedömningen att det ena målet är uppfyllt och det andra målet som delvis uppfyllt.

Målet angående att under perioden 2013-2015 bedriva verksamhet så att resultatet på sikt ska vara minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag är svårt att mäta. Utifrån antagen budget 2014-2016 är budgeterat resultat för 2014 1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag och för 2015 1,7 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. För att uppnå målet 2 procent måste resultatet vara 7,4 mnkr respektive 2,2 mnkr högre än budget.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

För att uppnå god ekonomisk hushållning har fullmäktige beslutat om **tre verksamhetsmål**.

1. *Kommunen köper redan idag tjänster, som av effektivitetsskäl och ekonomiska skäl, inte bör utföras av kommunens egen personal. Nämnderna ska fortlöpande pröva om det går att inom nämndens verksamheter med bibehållen kvalitet, bättre effektivitet och ekonomi öka andelen tjänster som utförs av annan.*

Kommentar: Målet bedöms av kommunstyrelsen som delvis uppfyllt.

- 2. Energiåtgången i kommunens nuvarande verksamheter ska, till följd av såväl energiinvesteringar som sparsamhet och andra åtgärder, minska årligen. Kommunstyrelseförvaltningen ska årligen i oktober redovisa storleken på minskningen.*

Kommentar: Målet bedöms av kommunstyrelsen som delvis uppfyllt. Bland annat beroende på svårigheter med mätningar. Kommunstyrelsen redovisade inte målet om energiåtgången i oktober 2013.

- 3. Kommunens fastighetsinnehav ska endast bestå av fastigheter som identifieras som strategiska samt fastigheter som nyttjas av kommunal verksamhet. Övriga fastigheter ska säljas.*

Kommentar: Målet bedöms av kommunstyrelsen som uppfyllt. Flera fastigheter har identifierats som icke strategiska och som heller inte används av kommunen. Två av dessa har annonserats ut till försäljning under hösten 2013. Ytterligare två berörda fastigheter har rivits.

Av budget 2013 och flerårsplan 2014-2015 framgår att kommunfullmäktige har beslutat om **sju beslutspunkter** som ska gälla som generella anvisningar för kommunens verksamhet. Det framgår inte i budget 2013 och flerårsplan 2014-2015 vilka dessa sju punkter är. I årsredovisningen finns en uppföljning av dessa sju punkter samt hänvisning till nämndernas egen verksamhetsberättelse.

Fullmäktige har även fastställt **nio övergripande inriktningsmål** som ska genomsyra kommunens olika verksamheter indelade i sex områden, livskvalitet - boende - utbildning, omsorg, kultur och föreningsliv - näringsliv - infrastruktur och kommunikationer - ekonomi. Till dessa inriktningsmål har nämnderna formulerat en mängd effektmål.

I förvaltningsberättelsen gör kommunstyrelsen en samlad bedömning av dessa inriktningsmål utifrån respektive nämnds redovisning av effektmål. Fullständig redovisning av nämndernas mål finns i respektive verksamhetsberättelse.

Vi kan inte bedöma om kommunstyrelsens bedömning är korrekt eller ej då inriktningsmålen i hög grad präglas av att de ej är mätbara.

Det är av vikt att den nya styrmodellen säkerställer att målen blir definierade och mätbara.

3.1.4. Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag och fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Kommunens anvisningar. I kommunstyrelsens anvisningar inför bokslutet 2013 framgår tydligt vilken information som ska ingå i nämndernas verksamhetsberättelser. Av anvisningarna framgår även att verksamhetsberättelserna ska bifogas till kommunens årsredovisning. Enligt vår bedömning har nämnderna i stor utsträckning följt anvisningarna i sina redovisningar i avseende på dispositionen av upprättade verksamhetsberättelser.

Nämndernas verksamhetsberättelser. Den sammanfattande redovisning som lämnats av nämnderna lämnar en beskrivning om nämndernas verksamhet och ekonomi. I nämndernas bifogade verksamhetsberättelser redovisas bl.a. hur nämndernas egna mål har uppfyllts. Även verksamhetsmått och nyckeltal har redovisats i olika omfattning. Samtliga nämnder har i år även redovisat resultatet av årets utförda interna kontroller.

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att nämndernas redovisningar innehåller redovisning av utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Noter finns i tillräcklig omfattning.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år och budget.

Resultaträkning	Utfall 2013	Utfall 2012	Budget	Avv mot budget
Verksamhetens intäkter	222,0	223,5	230,1	-8,1
Verksamhetens kostnader	-886,4	-887,8	-892,5	6,1
Avskrivningar	-33,5	-32,8	-37,1	3,6
Verksamhetens nettokostnader	-697,9	-697,1	-699,5	1,6
Skatteintäkter	563,8	554,8	562,2	1,6
Generella statsbidrag	155,6	142,7	154,6	1,0
Finansiella intäkter	7,7	2,1	0,1	7,6
Finansiella kostnader	-17,6	-16,5	-17,2	-0,4
Resultat för extraordinära poster	11,6	-14,0	0,2	11,4
Extraordinära intäkter/kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	11,6	15,0	0,2	11,4

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 697,9 mnkr vilket är en ökning med 0,8 mnkr jämfört med föregående år och avviker med 1,6 jämfört med budget. Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämningsbidrag uppgår till 97 %, en minskning med 2,9 % sedan föregående år och förklarar en del av resultatförbättringen. Årets resultat uppgår till 11,6 mnkr.

Det goda resultatet präglas av några större engångsposter. Återbetalningen av premier från AFA-försäkringen uppgick för åren 2005 och 2006 till 13,4 mnkr. Realisationsvinst vid försäljning av aktier uppgick till 6,7 mnkr. Sänkningen av

diskonteringsräntan för pensioner belastade resultatet med 4,0 mnkr. Borttaget dessa tre engångsposter skulle resultatet för 2013 ha varit -4,5 mnkr.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Vi bedömer att bilagor och specifikationer i allt väsentligt håller god kvalitet.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

De avvikelser som finns mot gällande normgivning/god redovisningssed är:

Anläggningstillgångar. Kommunen följer inte fullt ut de avskrivningsregler som gäller enligt god redovisningssed för de fastigheter som övertagits från Hallbo. Anskaffningsvärdet på dessa fastigheter är ca 100 mnkr. På anskaffningsvärdet ska årligen avskrivning ske med ca 2-3 % för att följa gällande normgivning. Kommunen har för åren 2006 - 2013 gjort årliga avskrivningar med 1,5 % för dessa fastigheter. Tidigare år har avskrivning gjorts med 1 %. Vår bedömning är att det bokförda värdet är för högt då tillräckliga avskrivningar inte gjorts. Skälen till att inte göra tillräckliga avskrivningar har inte angetts i årsredovisningen.

På nybyggda fastigheten kvarteret Kopparslagaren har kommunen progressiv avskrivning. Information om detta saknas i årsredovisningen. Vår bedömning är att det saknas konkreta skäl varför kommunen i detta fall har valt att använda progressiv avskrivningsmetod. Den avskrivningsmetod som kommunen har valt för kvarteret Kopparslagaren är inte enligt normal praxis varken för kommuner och för kommunala fastighetsbolag. Genom att ha lägre avskrivningar i början för att sedan öka dessa samtidigt som kostnaderna för underhåll kommer att öka ju äldre fastigheten blir skjuter kommunen kostnaderna framför sig till kommande generation skattebetalare och det kännetecknar inte god ekonomisk hushållning.

Valet av avskrivningsmetod påverkar resultatet för Kopparslagaren positivt under 2013. Hade kommunen valt linjär avskrivning metod hade resultatet varit sämre.

Avsättningar – Vissberga deponi. Under 2012 gjordes avsättningar till framtida åtgärder för lakvattenrening med 7 mnkr för Vissberga deponi. Avsättningen finansierades från avfallsverksamhetens resultatutjämningsfond. Ingen ytterligare avsättning har gjorts under 2013. Någon kalkyl som visar hur mycket framtida kostnad för lakvattenrening kommer att kosta saknas. Denna post bedöms som mycket osäker. Avsättningar ska omprövas vid varje balansdag och justeras så att de

återspeglar den bästa uppskattningen vid redovisningstillfället. En sådan uppskattning saknas för 2013.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar. Noter finns i tillräcklig omfattning.

3.2.4. Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Den sammanställda redovisningen är upprättad utifrån preliminära årsredovisningar. I övrigt är den samlade redovisningen väl dokumenterad och underlag finns i tillräcklig omfattning. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering.

Förvärvsanalyser är upprättade för samtliga hel- och delägda företag, samt kommunalförbund.

Delposterna i notapparaten har inte rensats från interna poster utan redovisas som en klumpsumma inom varje not.

Skillnader i redovisningsprinciper mellan kommunen och dess koncernbolag framgår inte av kommunens redovisningsprinciper, det framgår heller inte om några justeringar har gjorts för eventuella skillnader.

3.2.5. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

Följande rekommendationer har dock kommunen inte följt fullt ut:

RKR 8.2 Sammanställd redovisning	Delvis	Förvaltningsberättelsen bör kompletteras med information om kommunala entreprenader samt information väsentliga personalförhållanden och särskilda
----------------------------------	--------	--

		upplysningar om ekonomi. Upplysningar om olikheter i redovisningsprinciper och skäl till att justering inte gjorts saknas. Den kommunala koncernens resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar har inte ställts upp jämte kommunens.
RKR 10.2 Avsättningar och ansvarsförbindelser	Delvis	Noten är ej specificerad enligt rekommendation
RKR 11.3 Redovisning av materiella anläggningstillgångar	I huvudsak	Uppgift om nyttjandeperiod bör kompletteras i redovisningsprinciperna samt princip för beräkning av kostnader för återställande av plats där materiell tillgång varit installerad eller uppförd. Avskrivningstider för fastigheter som övertagits från Hallbo följer inte rekommendationen och dess idéskrift om avskrivningar.

2014-04-16

Anna Gröndahl
Projektledare

Marie Lindblad
Uppdragsledare